СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 137. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го ЧЕРВНЯ 1950 — No. 137. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 15, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

СЕНАТ ДЕБАТУЄ НАД НОВИМ СУСПІЛЬНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ

Вашингтон, 13. червня. — У повному сенаті почали дебату над новим законопроєктом в справі суспільного забезпечення. Це той біл, який уже прийняла сенатська фінансова комісія. Він у дечому різниться від проєкту, ухваленого палатою репрезентантів, одначе в засаді з ним годиться. Проєкт сенатської комісії зголосив сен. Волтер Ф. Джордж, а його підтримали сенатори Юджин Д. Милкін і Роберт А. Тефт. Є це безпартійний законопроєкт, який має підвищити теперішній вимір старечої пенсії майже подвійно, а теж додати десять мільйонів осіб до теперішнього числа 35,000,000, які мають право до суспільного забезпечення. Оплату на таке забезпечення мали б вибирати при виплаті заробітної платні по два з половиною відсотків як від робітника так від підприємця. Сен. Джордж заявив, що багато проєктів комісія не мала часу полагодити, одначе законопроєкт треба прийняти, а опісля робити поправки. Сен. Милкін додав, що в теперішньому проєкті поправлено багато недомагань, які можна завважати в дотеперішньому законі.

Сен. Гю Ботлер, республіканець з Небраски, зголосив зовсім новий законопроєкт. Він хоче цілковито знести теперішній закон і законопроєкт комісії, а завести загальну старечу пенсію, до якої мали б доплачувати всі громадяни при податках. Пенсія ця мала б бути виплачуваною після 65 року життя кожному, одначе вона виносила б найвище $600 річно. — Як заповіли конґресові провідники на початку теперішньої сесії Конґресу, поправлений закон в справі суспільного забезпечення буде ухвалений перед днем 1. липня.

СЕНАТОРИ ЗА ПЕРЕНЕСЕННЯ СЛІДСТВА В СПРАВІ АМЕРАЗІЇ ДО ІНШОЇ КОМІСІЇ

Двадцять один сенаторів почали кампанію за відобрання слідства в справі журналу „Амерейжія" комісії закордонних справ і приділення його комісії правничій. Рух заповіджував сен. Гомер Кейпгарт з Індіяни. Його співробітники це республіканці. Вони негодують на спосіб ведення слідства теперішньою комісією під проводом сен. Миларда Тайдінґса, кажучи, що він тримає з урядом і йде йому на руку. Слідство має на цілі ствердити, хто то здавив карне поступування проти редактора Джефі й інших осіб, відповідальних за крадіж понад 700 документів з департаменту стейту в 1945 р. і за поміщення деяких з них в журналі. Тайдінґс твердить, що на переведення слідства треба часу й тому він ще не готовий з якоюсь заявою.

ПАЛАТА ПРОДОВЖИЛА КОНТРОЛЮ КОМІРНОГО НА СІМ МІСЯЦІВ

Палата репрезентантів 202 голосами проти 163 ухвалила продовжити закон про контролю комірного до 1. лютого 1951. р., а крім того признати право місцевостям завести свою контролю після того на п'ять місяців. Тому, що сенат ухвалив в дечому відмінну контролю комірного, треба ще порозуміння між обома палатами, заки ухвалу підпише президент.

УРЯДОВИЙ ПЛЯН ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Сан Франціско. — На нарадах посадників міст в справі цивільної оборони заявив д-р Павло Дж. Ларсен, голова Бюра Цивільної Мобілізації, що федеральний уряд пішов уже далеко вперед над складенням пляну цивільної оборони і що цей плян є „модерний, гнучкий і практичний". Він буде виготовлений вповні впродовж року і почне діяти від 1 січня 1952. Для його виконання потрібно буде 12 до 15 мільйонів добровольців. Їх треба буде вправляти для оборони на випадок нападу атомовою бомбою. Під добровольцями не треба розуміти молоді у віці між 18 до 42 року життя, бо така молодь підлягає поборовому законові. Як колишній заступник директора заводу в Лос Аламос, де вироблено першу атомову бомбу, Ларсен у своїх виводах представив діяння атомової бомби в лаґідніших красках, як досі про це писали.

ГАЗЕТА ПЕРЕСТАЛА ВИХОДИТИ З ПРИЧИНИ СТРАЙКУ

Ню Йорк. — Вечірня газета „Ворлд Телеґрам енд Сон" перестала виходити на час тривання страйку усього персоналу. Видавці поробили приготування, щоб видавати газету в менших розмірах у тому переконанні, що технічні сили станути по боці видавців. Друкарі одначе не ламали лінії пікетчиків і не пішли до роботи. Кажуть, що це перший раз в історії американського журналізму перестав виходити щоденник внаслідок страйку.

ЗАПОВІДАЄ ПРАВУ ПОЛІТИЧНУ ПАРТІЮ

Вашингтон. — Фред Гартлі, який свого часу був організатором юнії Власників Знаряддя, почав агітацію за оснування правої політичної партії, щоб створити опозицію проти Організації Політичної Акції, яку заложено при Конгресі Індустріяльних Організацій, та проти Комітету Політичної Акції, заложеного при Американській Федерації Праці. Гартлі це републиканець, який був конгресменом зі стейту Ню Джерзі. Він в 1947 був співавтором робітничого закону, який носить ім'я Тефта-Гартлі. Він зорганізував в 1949 р. юнію Власників Знаряддя, яка одначе не є робітничою юнією, тільки організує людей з різних професій, які працюють самостійно або живуть з власного мастку.

ВИЛИВАЮТЬ МОЛОКО ДО КАНАЛІВ ПІДЧАС СТРАЙКУ

Питсбурґ, Па. — Поліція арештувала десять пікетчиків при страйку молочарів, коли вони підготовляли нове насилля, щоб недопустити до постачання молока. Внаслідок страйку робітників, що постачають молоко до крамниць і приватних мешкань 2,300,000 людей в Західній Пенсилвенії не дістають молока. Страйкарі виливали молоко в канали, заки поліція тому перешкодила.

АЧЕСОН ВИКЛЮЧАЄ ЗАПОБІЖНУ ВІЙНУ

Даллас, у стейті Тексас, 13. червня. — Секретар стейту Дін Ачесон заявив, що Злучені Держави не були б в спроможності запевнити собі мир, і забезпеку через ізоляцію, угодовство або „запобіжну війну". З другого боку він таврував Росію як країну, яка вживає своєї збройної сили і комуністичних заговорів в чужих країнах як „костура, піднесеного вгору для залякування слабих". Хоч між людьми появляються всілякі проєкти для виключення совєтської небезпеки, між ін. проєкт скинути атомові бомби у великій кількості на Росію для її знищення, заки вона піде аґресивною війною, Ачесон заявив, що є інші способи, щоб запобігти аґресії. Злучені Держави, на думку секретаря, будуть продовжувати реалістичну політику мирових переговорів і посилювання вільного світу в надії, що Росія в майбутності стане „нашим добрим сусідом".

„Війна не є неминуча. На нас припадає відповідальність за винайдення способів для розв'язки наших проблем без ведення війни. Треба наперед вичерпати всілякі можливості в цьому напрямі. Саме ми наміряємо це зробити".

Ці думки виявив секретар стейту у докладі на курсі Південного Методиського Університету. Він представив Росію як імперіялістичну державу, що визиває вільний світ своїми військовими приготуваннями, які йдуть поза межі розумної оборони. Ізоляція, як казав Ачесон, значить тільки, що спустити заслони на вікні, щоби не бачити небезпеки. Угодовство це спосіб заохотити Росію до аґресії, а з тим і до викликання боротьби, в якій американське моральне й біськове становище було б захитане. Запобіжна війна захитала б наші моральні засади і була б для нас руйнуючою. Тому для нас остається єдиний доцільний засіб, а це міжнародні переговори і співпраця з іншими народами. Є одначе одна велика перешкода до того, а саме, віра Совєтів, що несовєтський світ западеться і що вони однаково запанують над цілим світом. Отже, як совєти виключають наше існування, то вони не хочуть з нами говорити.

ЧЕСЬКИЙ ПОСОЛ ДО ОБ'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ НАЦІЙ ПРОСИВ ЗАХИСТ У ЗДА

Вашингтон. — Д-р. Володимир Гудек, який вислав визиваюче письмо до Кремля і зрезиґнував зі становища чехословацького делеґата до Об'єднаних Держав 16 травня, дістав запевнення, що він може залишитися в Злучених Державах як довго він буде відповідно поводитися. Йому заявили, що він є комуністом і тільки вдає ворога Сталіна.

НЕДОЖИВЛЕНЕ НАСЕЛЕННЯ ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Петрополіс, у Бразилії. — На близько півтретя більйона населення в теперішньому світі, дві третини або голодують або є недоживлені. Найбільше голодує населення Азії і Південної Америки, як це ствердила Американська Конференція для Вживлення, яка покінчила тут свої наради. Про населення Південної Америки сказано, що його 70 відсотків є недоживлених.

ЄПИСКОП БОРЕЦЬКИЙ ВІДПРАВИВ ПАНАХИДУ НА МОГИЛІ ПОЛК. КОНОВАЛЬЦЯ

Едмонтон, 14. червня. (П. Б.). — Екзарх Східної Канади, преосв. єпископ Ісидор Борецький, вертаючи з Риму, відвідав українську громаду в Голяндії і при цій нагоді відправив в Роттердамі панахиду на могилі похованого там провідника українського революційного руху, полковника Євгена Коновальця. Відповідну до хвилини патріотичну проповідь виголосив о. мітрат. д-р Василь Лаба. Спів хор українських богословів, під орудою проф. П. Антоновича.

РЕЗИГНАЦІЯ ДИРЕКТОРА ЮНЕСКО

Флоренція, Італія, 14. червня. — Учасники п'ятої конференції Виховної, Наукової і Культурної Орґанізації Об'єднаних Націй, відомої під скороченою назвою ЮНЕСКО, були вчора заскочені резиґнацією свого директора, мексиканського виховника д-ра Джейме Тореса Бодера. Д-р Бодер насамперед гірко дорікав делеґатам конференції, що вони не потрапили приготовити відповідної і безпосередньої програми миру і тоді несподівано запропонував, щоби сесія в цьому останньому тижні своїх нарад поставила на порядок теж „вибір мого наступника". — Багато делеґатів навіть не збаґнули в чому діло, але д-р Бодер, за посередництвом свого заступника, опісля поінформував, що він вже не братиме участи в дальших нарадах.

18.5% СОВЄТСЬКОГО БЮДЖЕТУ НА ЗБРОЄННЯ

Москва, 14. червня. — Совєтський міністер фінансів, Арсеній Г. Звєров, предложив вчора Верховній Раді СССР проєкт бюджету, який передбачує 79,400,000,000 карбованців (номінально 19,850,000,000) на військові видатки, що творять 18,5% загальних видатків. В 1940 році видатки на ту ціль виносили 32% а в 1946 році — 23%. Загальний совєтський бюджет на 1950 рік встановлено на 432,000,000,000 карбованців приходів і 427,900,000,000 карб. видатків. Висота видатків на зброєння, названа в бюджеті, далеко не є повна, бо на ті цілі практично йдуть теж видатки на будівництво, індустрію та цілий ряд інших, — включно з т. зв. науковими дослідами, до яких в Совєтах зараховується теж продукцію атомової бомби. Проте, навіть формальні видатки на зброєння в совєтському бюджеті є вищі, ніж видатки на ту саму ціль в Злучених Державах, де в бюджетовому проєкті на рік, що починається 1-ого липня, передбачено на оборону — 13,545,000,000 долярів, в порівнянні з 19,850,000,000 в совєтському бюджеті. В сесії Верховної Ради взяли участь всі совєтські лідери зі Сталіном на чолі.

СОВЄТИ КРАДУТЬ ШВЕДСЬКІ ПАТЕНТИ

Париж, 14. червня. — Совєти, що в своїй пропаганді крадуть формально для „геніяльного російського народу" майже всі важливіші винаходи останніх двох сторіч, цілком не обмежуються на пропаґандивних крадіжках. Безпосередньо після війни вони покрали безліч німецьких патентів, а тепер крадуть шведські. В останньому вони мали вкрасти, як повідомляють з поінформованих джерел, важливий для оборони шведський винахід 120-мі ліметрової зенітки, що віддає поверх 70 стрілів на мінуту на висоту понад 40,000 стіп.

ЧЕХИ НЕ ВИПУСКАЮТЬ АНГЛІЙСЬКИХ ЖІНОК СВОЇХ ГРОМАДЯН

Прага, 14. червня. — Комуно-чеський уряд відмовив виїзду до Англії 35 англійкам, що підчас війни вийшли заміж за чехів і тепер хотіли б назад вернутися до своєї країни. Свою відмову Прага мотивує тим, що вийшовши заміж за чехів, ці жінки самі стали автоматично чеськими громадянками.

АМЕРИКА ЗАПЕВНЯЄ ОБОРОНУ ЗАХІДНОЇ ЕВРОПИ

Париж, 14. червня. — В останніх днях тут проголошено цілий ряд заяв і фактів, які не тільки потверджують рішучість Злучених Держав запевнити західно-европейським народам оборону перед можливим совєтським нападом, але й переконують, що ця оборона буде успішна. Вправді, масовістю Західна Европа початково не могла б протиставитися Совєтам ані щодо кількости війська, ані озброєння, хоча і ці відношення поліпшуються з кожним днем діяння Атлантійського Пакту і Пляну Маршала, але Европа має вже сьогодні досить сили, щоби видержати совєтський напад заки наспіє допомога з Америки через Атлантик. Ці думки, що їх тепер широко обговорює західно-европейська преса, були висловлені цілим рядом відповідальних американських представників, включно зі секретарем оборони, та повторені вчора в місцевому Американському Клюбі д-ром Венневером Бушом.

ЮГОСЛАВІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ СОВЄТСЬКОЇ БЛЬОКАДИ НА ДУНАЮ

Београд, 14. червня. — Югославський уряд вручив вчора совєтському амбасадорові ноту з гострим протестом проти совєтських намагань блькувати югославське торговельне річкоплавство по Дунаю. В ноті сказано, що для тих цілей Совєтський Союз використовує свою контролю в окупованій ним частині Австрії.

КОМУНІСТИ ПЕРЕМОГЛИ У ФРАНЦУЗЬКИХ ВИБОРАХ

Париж, 14. червня. — Кінцевий підрахунок виборів до місцевих рад Соціяльного Обезпечення, які відбулися минулого четверга, виявляє, що комуністична Ґенер. Конфедерація Праці все ще контролює більшість робітництва. Підтримувані нею кандидати здобули 43.5% з усіх 5,500,000 голосів. Католицькі профспілки здобули 21,3 % голосів, а соціялісти 15,2 %.

ЛЕЙБУРИСТСЬКИЙ УРЯД НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ ЗІ СВОЄЮ ПАРТІЄЮ ЩОДО ЕВРОПИ

ВСУПЕРЕЧ ПАРТІЙНОМУ МАНІФЕСТОВІ, УРЯД ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШУ СПІВПРАЦЮ В СПРАВІ ЕВРОПЕЙСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Лондон, 14. червня. — Велику констернацію в британських і міжнародних політичних колах викликала вчорашня заява прем'єра Атлі, який в парляменті твердив, що лейбуристський уряд дальше співпрацюватиме в справі об'єднання Европи, не зважаючи на противну заяву Виконавчого Комітету Лейбуристської партії. Партія, як відомо, проголосила два дні тому маніфест, в якому виступає проти всіх існуючих плянів об'єднання західно - европейських країн, коштом деяких обмежень їх власної суверенности. Премієр Атлі заявив, що його уряд готовий співпрацювати в напрямку господарської інтеґрації Европи „з іншими урядами, хоч би ці заступали інші господарські погляди". Відповідаючи на запит провідника консервативної опозиції, Вінстона Чорчила, який домагався вияснень, як можна цю заяву погодити з передвчорашнім маніфестом партії, премієр Атлі заявив: „документ (маніфест) не є ствердженням урядової політики; урядова політика є така, як я тількищо з'ясував". Подібну заяву від імені уряду зложив в Палаті Лордів віцекаунт Еддісон. В дальшому вияснено, що маніфест закордонно-політичного підкомітету Виконавчого Комітету Лейбуристської партії мусів поставити в складне положення уряд, що є виконавцем лейбуристської політики. Проте, вважається, що між урядом і партією немає того, що можна б вважати справді розбіжністю, вважаючи, що причиною останніх непорозумінь є справа „термінології". В кожному разі вражає факт, що партійний комітет не вважав за відповідне порозумітися хочби з лейбуристським міністром закордонних справ, Ернестом Бевином, заки проголосив свій маніфест. Дехто вважає, що проголошення маніфесту було головно бажанням викликати дискусію та дістати відповідний розголос в пресі.

НЕВДОВОЛЕННЯ У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон, 14. червня. — Ще заки британський уряд спростував своє становище в справах господарської інтеґрації Европи, у Вашингтоні виявлено виразно невдовілля, як уряду так і конґресу, становищем Лейбуристської партії. Інтересно, що в цій справі є однозгідні, як демократи так і республіканці. Державний секретар Дін Ачесон, промовляючи в Тексас, знову підкреслив свою високу оцінку пляну Шумана, вважаючи його „більшим досягненням", як теж плян европейського платничого союзу. Проте, державний департамент не забрав офіціяльного становища до лейбуристського маніфесту, вияснюючи тільки, що він не вважає за відповідне коментувати становища партії як такої.

КАТАСТРОФА ФРАНЦУЗЬКОГО ЛІТАКА НАД ПЕРСЬКИМ ЗАЛИВОМ

Париж, 14. червня. — Тут наспіло повідомлення, що великий французький пасажирський літак, що був в дорозі з Індо-Китаю, розбився над Перським Заливом. Щонайменше шість осіб згинуло, а 40 пасажирів це пропало і немає багато надії на їх рятунок. З усіх 52 подорожних досі врятовано тільки 6. Причиною катастрофи була буря, в наслідок якої пілот заблукався та вискадився в море, думаючи, що це аеродром.

400,000 НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ПОВСТАНЦІВ В КИТАЮ

Гонг Конг, 14. червня. — Мао Це-Тунг, голова комуно-китайського уряду, признався вчора, що проти комуністичного режиму бореться на китайському континенті поверх 400, 000 націоналістичних партизанів. Він рівночасно твердив, що від поразки націоналістичних армій на континенті вбито поверх 1,000,000 націоналістичних партизанів.

90,000 НІМЦІВ ВТЕКЛО З-ПІД СОВЄТІВ ЗА 18 МІСЯЦІВ

Берлін, 14. червня. — Статистика соціяльного піклування західно-берлінського міського управління виказує, що протягом останніх 18 місяців, від січня 1949 до 6-го червня 1950, зі совєтської зони Німеччини та зі совєтського сектору Берліна втекло 85 до 90 тисяч німців. Статистика охоплює тільки тих втікачів, що перейшли в західні сектори Берліна і зголосилися до місцевих властей. 43,000 втікачів дістали формально дозвіл на побут, після того, як провірено їх рекомендації та їх твердження щодо політичного та інших переслідувань під Совєтами. 5,800 втікачів, після такої самої провірки завернено назад до Совєтів.

БІЙКА В НІМЕЦЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

Бонн, 14. червня. — На вчорашньому засіданні західно-німецького парляменту прийшло до „чинних дебат" під час ухвалювання резолюції з протестом проти комуністичного договору про кордон з Польщею на лінії Одри-Ниси. Бійку на п'ястуки почав комуністичний депутат Макс Райман, якого опісля позбавлено депутатського права на 30 днів. Після привернення порядку, резолюцію ухвалено одноголосно. Рівночасно парлямент прийняв в першому і другому читанні законопроєкт про приступлення Німеччини до Европейської Ради, після того, як канцлер Аденауер закликав їх висловитися „за Заходом або Сходом".

КОНФЕРЕНЦІЯ „РАДИ УРЯДІВ" КРАЇН БЕНЕЛЮ

Брюсель, 14. червня. — Тут заповіджено, що 27-го червня відбудеться чергова конференція „Ради Урядів" країн Бенелю, яку творять премієри та міністри закордонних справ, фінансів, сільського господарства і публичних робіт Бельгії, Голяндії і Люксембургу.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТАЄМНИЦЯ „АМЕРАЗІЇ"

До американських багатирів, яких тягне до комуністів, належить, між іншими, теж і Филип Дж. Джеффі, бувший співредактор уже неіснуючого журналу „Амеразія". Цього Джеффі назвав Луї Ф. Буденц у своїх зізнаннях у Вашингтоні „совєтським агентом", а бувший голова Комуністичної Партії в Америці, Ирл Бравдер, дав йому титул „приятеля". Але сам Джеффі відмовився перед Сенатським під-комітетом дати відповідь на питання, чи він комуніст та чи був коли звязаний з Комуністичною Партією. Тепер його імя знов на перших сторінках газет, як в 1945 році, але чи й тепер вдасться йому викрутитись так легко, як це було тоді, коли його покарано тільки сумою $2,500 за посідання тайних державних документів, покищо не знати. Мабуть тепер йому не обійдеться так легко, бо публична опінія схвильована до тієї міри, що тим разом уже загальне добро вимагатиме, щоб ціла таємниця з „Амеразією" та Джеффі вийшла наверх.

Самі високі вашингтонські кола доклали в 1945 році зусиль, щоб справу з „Амеразією" приглушити. Навіть і нині урядові не до вподоби, що федеральна лава присяжних суддів у Ню Йорку знов розпочала слідство у цій справі та що покликано Джеффі до Вашингтону на сенатське переслухання. Мимоходом кажучи, Джеффі на тому переслуханні не дав ніяких відповідей на яких сто питань. За це готові його потягнути ще окремо до відповідальности за зневагу Конгресу.

Як „Амеразія" хвилює американців, то не дивота. Бо як же могла бути причина, щоб так лагідно поводитись з шпигунством і крадіжжю тайних державних документів, як це було в 1945 році з Джеффі і „Амеразією". Вправді департамент справедливости дав тепер газетярам нагоду вглянути в причини, чому так сталося, але цього ще замало. Він предложив їм одно місце з денника Джеймса В. Форестела, тепер уже неживого, який був в 1945 році секретарем маринарки. З тої записки виходило б, що Форестал дбав, щоб президент Труман був добре поінформований про крадіж 1700 тайних документів (в тому теж і дуже важних документів департаменту війни і стейту), які знайдено при ревізії редакції „Амеразії", та що арешти, а теж і слідство хвилево тому припинено, щоб не дразнити Сталіна, з яким президент Труман переговорював, і не шкодити Конференції в Сан Франсіско. Пізніше уже заарештовано Джеффі та пятьох інших, звязаних з крадіжжю тайних документів, в тому і двох урядовців департменту стейту. Та справу з ними скоро покінчено. Джеффі признався до вини і був покараний малою гривною в сумі $2,500, коли сама оборона, як він сам заявив, коштувала його 25,000 долярів. Замітне, що й тоді говорилось про крадіж тайних державних документів, і то в користь Совєтів, а проте ні було ніякого слідства в справі шпигунства.

Це властива причина, чому тепер є такі сильні домагання, щоб справу „Амеразії" щераз розслідити і дійти до того, як це могло статись, щоб викрадено з урядових сховків аж 1700 довірочних і тайних документів. Є це намагання розслідити, як далеко сягала тоді совєтська шпіонажа в Америці, а теж і те, чи часом ще й тепер нема кого на урядових становищах з тих осіб, що були замішані в ту шпіонажу. Зокрема далі цікавляться особою самого Джеффі, довголітнього фінансового „ангела покровителя" комуністів, особливо в таких випадках, коли йшлося про фінансування комуністичної пропаганди, яка відносилась до Китаю. Якраз для такої цілі видавано теж і „Амеразію", яка своєю пропагандою підготовляла ґрунт під комуністичну інвазію на Китай.

Противага пропаганді ненависти

Зізнання голови Федерального Бюра Інвестигацій, Едгара Гувера, складене перед конгресовими комісіями привілів про переорганізацію Комуністичної партії в Злучених Державах на зразках суворої підпільної дисципліни, виявляє, що світовий комунізм навіть у підпіллі настановляє окремих шпигів не тільки над звичайними членами, але й над верхівкою... Це вказує на завзяття, з яким московське Політбюро плянує втримати дисципліну серед „своїх" людей.

Вісті про дисципліну в „голові й членах", виявлені Едгаром Гувером, доповнив проповідник в нюйорській катедрі св. Петрика, о. Михайло Дж. Декей. Він згадав, що комуністичні агенти, перебрані за священиків і сповідників, вдерлися в довіря побожних людей і в такий спосіб впливали на вірних, щоб вони підтримували совєтську систему. Осуджуючи таку поведінку, проповідник додав, що Католицька Церква це не тільки церемонія, ризи і т. п., але в першу чергу засади, оперті на любові, як це голосив Христос. Він додав ще, що треба молитися, щоб милостивий Бог навернув навіть і таких агентів, щоб і вони перейнялися духом релігійної любови.

Про поширення комуністичної агітації на далеку мету в китайській провінції Квантунг звідомляють з Гонк Конгу до щоденника Ню Йорк Таймс. Уряд цієї провінції оприлюднив пляни передачі по радіо голосів комуністичних провідників. Плян передбачує мобілізацію радієвих програм, в яких міститимуться новинки, вказівки, промови, виголошувані під диктатом уряду без дозволу виголошування приватних оповісток, а навіть жартів. Цю програму складено на Краєвій Конференції Журналістів у місяці квітні в Пайпінґу. Вона придумана як засіб для „масового поширення освіти й виховання китайського, досі неосвідомленого, населення". Уже є в Китаю 83 радієвих станцій для передач, а між населенням находиться мільйон радієвих апаратів для вжитку слухачів. Для передавання програм приготовляють 300 журналістів в спеціяльній школі.

Вісті про завзяття, з яким комуністи йдуть на поневолення душ одиниць і народів, рівноважуться почасті іншими вістями, які вказують, що серед освічених людей західної культури є зрозуміння такої небезпеки і що зроблено вже початок для протиділання пропаганді ненависти й безупинному поширюванні обману.

Проти комуністичної диктатури Католицька Церква веде боротьбу від першої його появи. Між американськими протестантами даються раз-у-раз чути подібні голоси визначних духовників і світських людей. Недавно нюйорський методистський єпископ д-р Дж. Бромлі Окснам видав з Бостону заклик до скликання негайної конференції протестантських деномінацій і Католицької Церкви для обговорення „повної співпраці" всього християнства проти комунізму. Він сказав у заклику, що протестантські віровизнання „радо назначать своїх представників, щоб вони засіли з такими католицькими провідниками, як кардинал Спелман, кардинал Муні або архиєпископ Кошінг та інші, для обговорення справ, звязаних з теперішнім світовим положенням".

З Парижа звідомляють про створення організації Світового Братерства для поширення „приязни, порозуміння і співпраці між різнородними расами, релігіями, національностями і культурами". Світове Братерство вийшло з конференції 155 представників делегатів 12 націй. Ця організація має бути поширена по цілому світі — за виїмком комуністичних країн. Її підтримують тепер протестанти, католики й жиди на підставі рішення Краєвої Конференції Християн і Жидів у Злучених Державах. Її завданням є ширити ідею толеранції й братньої згоди.

Якщо оцей рух Світового Братерства приймеється насправді серед одиниць і народів, тоді щойно може буде прокладена основа під вічний мир. Всякі інші спроби не вдавалися досі тому, що переводжено тільки механічно мілітарні чи політичні обєднання урядів чи країн, не беручи під увагу духового наставлення населення. Наслідки цього були такі, що уряди могли знівечити кожної хвилини чисові політичні союзи, бо не було відповідного загального духового обєднання, а з цим і почуття міжнародного братерства осіб, організацій та країн. Якщо найновіший рух приймеється, тоді буде легше знівечити організацію світового комунізму, яка заводить неволю духа й тіла. Щойно по упадку царства ненависти повинно настати царство любови а з ним і мир на землі.

Повість про колгоспи в Тернопільщині

(Василь Лозовий: В долині Стрипи. Повість. Радянський Письменник, Київ, 1949, с.112)

Дня 9. червня ц. р. видрукувала „Свобода" статтю про старечку українську селянку — еміґрантку в Німеччині, що збирається далі втікати в світ за очі, бо не могла жити під совєтською невільничою деспотією. Ця бабуся таке оповідала про совєтські колгоспи на Тернопільщині, в селі Денисові.

„Так, совєти почали заводити колгоспи. Люди не хотіли того. Був один дуже вбогий селянин, що мав лиш хатину, але й він не пішов до колгоспу. Зайшов він довідатися до сільради і питає, чи то примусово. Йому сказали, що ні. „Ну, то бувайте здорові!", — відповів цей селянин і пішов собі додому".

Про цю саму справу колгоспів в Тернопільщині розповідає в своїй повісті Василь Лозовий. Його повість „В долині Стрипи" — це перший друкований твір цього автора, що має тепер 39 літ і є родом з міста Рівне на Волині. Дія повісті відбувається також в Тернопільщині, тільки в зборівському районі. Але як інакше оповісти події совєтський автор, що мусить завсіди вихваляти совєтську дійсність. І в нього є між селянами противники колгоспів, але вони походять з самих багатіїв — куркулів, а вся біднота з захватом іде до колгоспів.

„Молоді малювалось чарівне майбутнє, широка життєва дорога. А старшим — вся земелька, вільна праця на своєму без пана та жандарма".

„Я ходив на збори і говорив їм про широкі перспективи нового життя, про те, що тепер вони самі господарями своєї долі."

„Зробимо з панського парку — саду ботанічний шкільний сад для цілої області. Заложимо в його колгоспі плодорозсадник декоративних дерев. Кожному селу — парк! Побрукуємо вулиці, громадські площі, будуть у нас алеї з села до господарських будівель колгоспів".

Вся повість Лозового — це аґітація за колгоспами, це звичайна совєтська пропаганда.

„Треба дивитися вперед, захопитися новим, зрозуміти і повірити, що все робиться для вашого добробуту!"

„Треба й самим трошки подумати".

Та біднячка — селянка на те відповідає:

„Ая ,подумати! Вже думаємо досить. Ось зима закопила, дітиська без чобіт, а в місті нема шкіри, треба аж до Львова їздити".

Та й дивні ці большевики. Замість так словами малювати колгоспний рай в Західній Україні в 1940 році — чи не краще було б узяти отих невірних Томів та повезти їх на Схід, в Україну, де колгоспи існували вже кільканадцять років, і показати оту щасливу країну, „де трудящі творять щасливе величне життя"; де людина „тільки завдяки радянській владі одержала право на вільну працю"; і де на власні очі можна б було побачити, яка то „переконлива сила вищости колгоспного ладу над індивідуальним безкультур'ям"; і де було б всякому видно „життя багате, насичене наукою, технікою і духом знання".

Та Совєти замкнули кордон на Збручі, а західних українців обдурювали словами про колгоспний рай. Головний герой — агроном Савчук, (як виходить з повісти — це сам автор книжки!) дурить селян,

(Докінчення на стор. 3-тій).

СОВЕТСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ

Большевицька партія мала в своїх рядах ще перед першою світовою війною видатного історика, професора московського університету М. Покровського. Покровський на основі солідних студій показував хижацький характер московської держави і її наслідниці Російської імперії. Також Ленін писав нераз проти російського імперіялізму, навіть свою жовтневу революцію уважав за початок ліквідації державного життя взагалі.

Большевицька партія заявляла себе проти всяких загарбань чужих земель Росією, незалежно від того, коли така анексія відбулася. Большевики на початку свого існування хотіли показати себе і в науці історії противниками російського імперіялізму і дозволяли ученим історикам різних націй правдиво описувати насильства царської Росії над іншими народами. Про насильства своєї влади московські комуністи, звичайно, не дозволяли писати, бо то була б контрреволюція. Але часи минають, і большевицька Москва вернулася і в науці історії до царських традицій. З таких істориків царської Росії глузував колись Шевченко, коли писав про них що вони про все, загарбане Москвою, всю Україну, звуть

„наше, тільки ми те віддавали татарам на пашу, та полякам . . ."

Тепер Київську Державу, твір нашого народу, Москва проголошує за початок Московської держави, як це робилося і за царських часів. В Галичині — читаємо в одному підручнику для совєтської школи — панували „русские князья", при чім не дається пояснення, що Русь це наша давня назва, а не московська, отже у школяра твориться уява, що в Галичині панували московські князі. Само собою, Богдан Хмельницький, як це пишуть совєтські історики — тільки й мріяв про московську протекцію, а інші гетьмани „продавалися інтервентам" і „зраджували Росію" . . .

Недавно, 1949 року, нагороджено Сталінською премією книжку азербайджанського історика Н. Гуссейнова. В своїй праці історик високо цінить Шаміля, борця за свободу черкесів та інших народів Кавказу. (Шаміль помер у неволі на Московщині 1871 року).

Москва звеліла скасувати Премію Сталіна для праці Гуссейнова. Московська „Комсомольська Правда" притягає проти погляду Гуссейнова авторитет Маркса і Енгельса, які, мовляв, уважали Шаміля за союзника Англії та Туреччини. Але „Комс. Правда" не пише, як ставився Маркс і Енгельс до російського походу на Кавказ: Маркс — давній ворог російського імперіялізму — називав ганебною та ідіотичною політику західних великодержав, що дозволили Москві задусити вільні народи Кавказу. Маркс та Енгельс були туркофілами, бо бачили найбільшу небезпеку для свободи й демократії в світі від московського імперіялізму, з яким вела війни Туреччина.

„Комсомольська Правда" покликається на Маркса, який писав, що англійці були в звязку з Шамілем, а турки постачали для черкесів зброю. Хоч Шаміль бився за свободу Кавказу проти деспотичної Росії, однак большевицька Москва трактує його як „реакціонера" і „агента чужих сил". Виходить, що всі мали б покоритися „білому цареві", і тоді це була б „революційна заслуга", за яку совєтська влада дала б нагороду . . .

Треба думати, що тепер Москва звелить викинути із Шевченкового „Кобзаря" поему „Кавказ", бо в ній Шевченко протестує проти російського імперіялізму.

З. Я.

Ольга Мак. Авторські права застережені!

„ЄЖОВЩИНА"

(Уривок з автобіографічних матеріялів).

19)

У в'язниці.

Відтоді, як я переступив в'язничний поріг, за мене, здавалося, забули. Ніхто мене нікуди не викликав, ніхто мною більше не цікавився, і мої товариші в нещастю, котрих щокілька днів брали на допит і приводили побитих і покалічених, заздрили мені.

Але і я переходив тортури. Поминаючи тісноту, голод, грубіянське поводження сторожі і всі інші терпіння в'язничного життя, невимовно томився тою безконечною непевністю і чеканням.

Багато в'язнів перейшло через нашу келію. Приходили з волі нові, приносячи нам новини. Багато вже вимандрували з транспортами на каторжні роботи, багато виходили „з усіми речами" і більше не поверталися...

Було, щоправда, ще кілька таких, котрі вже сиділи по рокові і більше і так саме не знали, що їх чекало, бо від останніх допитів минуло вже кілька місяців.

Аж по п'ятьох місяцях справа моя, як видно, зрушилася з місця. Насамперед, в грудні возили мене і ще кількох в'язнів до обласного міста. Чого мене возили — незнаю досі. Інших моїх товаришів викликали на переслухання, при чому, як-звичайно, не обійшлося без побоїв. Мене ж повезли, потримали два дні і привезли назад, нікуди не викликаючи.

По кількох днях після тієї подорожі викликали мене до в'язничного бюра і дали вперше прочитати акт оскарження, з котрого я лишень доперва довідався про своє початкове обвинувачення, котре вийшло з міста З. і котрому завдячував своєму приятелеті.

Цікаво було лишень, що вийде з того всього, бо моє обвинувачення, в котрому я „признався", пічило по іншій лінії і не мало нічого спільного з причиною мого арешту.

Я обдумував справу на всі боки і готувався до „бою", як раптом одного дня у в'язниці почався помітний неспокій. Вся сторожа була непевна і подеверована. Людей почали масово брати на переслухання і — о диво! — не били! Багато, особливо з недавноприбулих, звільнили.

Повіяло новим вітром, і в'язні повеселіли.

Щось є! Щось сталося!

Але — що?

Нових заарештованих більше не прибувало, а в'язничні мури ревно хоронили огороджений собою простір від зовнішнього світу, і ми губилися в догадках.

Але новина таки просякла! Коли одного ранку в'язнів виводили до убікацій, невідомо звідки, блискавкою рознеслася чутка: Єжова скинули! Начальник нашого НКВД, „Пацюк" заарештований і сидить в келії ч. 30!

Новина була така потрясаюча, що ми боялися її вірити. Та все промовляло за те, що вона правдива.

В келіях тільки про те говорили і коментували причину такої несподіванки в різні способи. Радощам і обіймам не було кінця. Обіймалися і цілувалися навіть найзапекліші вороги, котрих стало витворює в'язничне оточення.

— Ми вільні! Ми врятовані! — в захопленню вигукував один молодий учитель, котрий вже стратив на допитах всі зуби і половину печінок. — Побачите, що тепер буде!

— Ну, що ж буде? — спокійно спитав вусатий селянин, котрого о б в и н у в а ч у в а л и в розваловуванні колгоспу.

— Буде те, що тепер всі енкаведести, від Єжова починаючи, будуть сидіти на наших місцях по в'язницях!

Селянин хвильку подивився на учителя і здвигнув плечима.

— Недивувався б я, — сказав він, — коли б отакі слова та говорив якийсь темний чоловік! А ти от вчений і більше двадцяти років під совєтським режимом прожив, а не порозумієш в ньому нічогісенько! Ти думаєш, що як Єжова викинули, а „Пацюка" посадили, то совєтська власть змінилася? Чи ти думаєш, що Сталінові тебе, дурака, жаль стало? Ні! Тут політика! Треба було людей налякати і приголомшити, треба було в Сибіру робітників у таких місцях, куди ніхто ні за які гроші не хотів їхати — от і зробили єжовщину. І не Єжов її зробив, а сам Сталін! Тепер більше Єжова непотрібно — і скинули його разом з кількома „Пацюками". Але одних викинули, а на їхнє місце посадять ще гірших. Коли б хотіли всіх повиганяти, то не поставили б „Воші" на місце „Пацюка", бо „Воша" в сто разів гірший. То тільки про людське око все робиться!

— Але більше не арештують! — не вгавав учитель.

— Кажу тобі ще раз: не арештують, бо потреби нема. А як треба буде, то знову буде те саме. Голод пам'ятаєш? Скільки мільйонів людей виморили? А відповідав хто за це? По цей день винуватців нема і навіть не згадує ніхто, що стільки людей невинно пропало. На цей раз буде так само! Ти своїх зубів і печінки вже назад не дістанеш, хоч і вийдеш. А, вийшовши будеш навіть боятися слово писнути про те, що тут з тобою робили! А ті, що в Сибіру, все одно мусять свій реченець відробити! А ті, що в землі вже?... Думаєш, пенсії їхнім родинам дадуть? Ех, ти, голово капустяна!...

І дядько сердито сплюнув.

Я, здається, був єдиним, що поділяв ці тверезі погляди простої, але розумної людини...

Через три дні мене з іншими в'язнями перевели до іншої келії.

Тут ми дізналися про цікаву історію: оце вночі вони повісили на ґратах вікна „Пацюка"!

— Розумієте, — захоплено розповідає нам якийсь бувший комсомолець, — приводять його до нас, а він уже йти не може, так побили його хлопці з „тридцятки". „Глухий" (так прозвали одного з тюремних д о з о р ц і в) каже: „Ви дивіться, не бийте його, бо будете відповідати!"

Чуєте? „будете відповідати"! А...! — і комсомолець вилаявся страшними словами. А як він мені цілий рік легені відбивав, то відповідав? Та я б йому:.. Ух! Коли б мені його віддали в свобідні руки, та я б йому такі муки придумав, що пекло б злякалося! Я б його по кусинку різав щодня і в рану горячу смолу лив би! Я б...

Тільки вийшов „Глухий", а ми — на нього! Загорнули в коци і давай місити! Били — били! Били — били!..Чуємо — вже не рухається! Тоді — вони!

Ожив!

(Дальше буде).

Ярослав Падох.

Післяконвенційні міркування

2)

Конвенція УНС — всенародним збором.

На клівлендській конвенції більш чим коли відчувалося, що Український Народний Союз є не тільки братсько-запомоговою установою й що матеріяльне забезпечення та допомога, яку він дає своїм членам, є далеко не всім, чим живий Батько-Союз.

Безприкладний зріст Союзу в останніх двох роках внаслідок припливу до нього близько дев'яти тисяч нових імігрантів, відбувся не стільки під гаслом забезпечення нових пришельців і їх родин, як радше як вислів їх прагнення здорових форм громадської організованости й об'єднання з великою й заслуженою громадою американських українців — давніших жителів цієї країни. Приєднуючи нових членів Союзу з-поміж нової іміграції, вам рідше приходиться почути запити про обезпеченеві справи, як про питання загально - громадської роботи УНС в минулому й сучасному, його національну й культурну працю тощо. І ці нові члени Союзові не розчаровуються у своїх сподіваннях. Вони знаходять в старих союзових товариствах те, що колись вело їх до їхніх читалень „Просвіти" й це їх ще більше зв'язує зі Союзом.

Цей загально-національний, а не вузько-обезпеченевий дух панував неподільно за цілий час конвенції. 427 делегатів з 23 стейтів Злучених Держав та 4 провінцій Канади були дійсно, як писала „Свобода" у першому звіті з клівлендського збору, неначе парляментарною репрезентацією української спільноти в Америці. Ширина проблем порушуваних на конвенції, як на пленумі й комісіях, так і в кулюарах, жива реакція великого збору на всі підняті національні питання, жертвенність конвенції на цілі, які формально, здавалось би, стоять поза Союзом, це все надавало конвенції признак достойности й відповідальности, яких не зуміли затерти більш чи менш щасливі виступи деяких запальних делегатів.

Телеграми до през. Трумана й секретаря стейту Ачесона тільки підкреслили національне значення цього великого збору, вплив якого далеко переходить організаційні межі Союзу. Цю саму вимогу мав інтерес виявлений до конвенції місцевою й позамісцевою американською пресою, заступники якої нерідко відвідували салю нарад та вели розмови зі союзовими діячами.

Для осіб, що вперше брали участь у конвенції Союзу, її повага й універсальність були чимсь зовсім несподіваним. Там на клівлендській конвенції вони збагнули суть Союзу й його ролю в суспільности та зрозуміли його почесну й прямо зворушливу назву, яку він неофіційно здобув собі серед американських українців: Батька-Союзу, тобто батька американсько - української спільноти і її громадських установ. Як-же почесна назва, а водночас як же відповідальне відзначення й призначення УНСоюзу!

Структура конвенції — й УНСоюзу.

В зовнішній площині Союз і його конвенція можуть бути політичні. Коли йдеться про загально-національні справи, про політичне змагання української нації за власну державність, за її добре ім'я у чужо-національному світі тощо, тоді Союз підносить рішучий й свідомий голос, не боячись закиду політичности. Автім, чи ж є яка ділянка національного життя й роботи недержавного народу, яка по волі чи неволі не була б політичною?

Зате внутрішня структура УНСоюзу абсолютно аполітична. Ніякі політичні переконання, партійні різниці чи спори не загніздилися в Союзі, й цим він рідкий унікат у нашім громадськім світі. Зберігати цю внутрішню аполітичність Союзу — одне з головніших завдань членів і проводу Союзу.

Але все ж членство УНСоюзу далеко не є монолітом. Існує внутрішний поділ, який хоч пішов по іншій лінії, як політичних розбіжностей, все ж при сприятливих умовах може виявитися не менше шкідливим, як поділ політичний. Цей структуральний поділ членства Союзу відзеркалився й на конвенції. За цілий час конвенції, а зокрема в передвиборчій пропаганді та при деяких спірних точках програми конвенції, учасники спостерігали чотири групи делегатів, одні більш, другі менш сильні й активні. Були це „старі американці", тобто ті, що вродились ще в старому краю, але вже від давна перебувають в новому світі й мають тутешне громадянство; т. зв. американська молодь, тобто тут роджені діти старих імігрантів; нові імігранти, т. зв. скитальці, які прийшли сюди в останніх роках, та делегати з Канади, серед яких незвичайно відрадно позначується брак поділу на старих й нових імігрантів.

Цей поділ, треба собі усвідомити, не є штучний. Він має всі признаки органічности, хоч і не мусить й не повинен бути тривалим. Час перебування у цьому новому світі діє невідхильно на імігрантів і хоч серця зберігають давні (як вони самі кажуть „старокрайові") ідеали, то їх світовідчування, їх спосіб життя й думання таки постепенно зміняється. Певне вирівняння між давними й новими пришельцями принесе тільки час й можливо тісні та щирі взаємовідносини поміж ними. Наскільки сильніше позначуються ці зміни в тих, що тут уже народились й знають рідний край тільки з традиції батьків або з книжки. Їх безсумнівний український патріотизм йде, бо мусить йти, іншими шляхами, як їхніх батьків й ще більше — нових імігрантів. Державні кордони, різниці побуту й інтересів, а врешті різниці форм національного життя й його розвитку в Злучених Державах і Канаді повів легку хоч помітну лінію поділу поміж делегатами з обох країв.

Усвідомлюючи собі існування цих груп внутрі Союзу, слід пляново й поступово діяти в тому напрямі, щоб деякі лінії поділу скасувати, а інші як найбільше знівелювати. Спільна любов до рідного краю й нації, спільна вірність національним ідеалам, спільний інтерес в розбудові УНС та прив'язання до Батька-Союзу робить виконання цього завдання зовсім реальним. Але лише при передумові, що серед загалу членів Союзу пануватиме дух повної взаємної льояльности, який поставить понад групові інтереси інтерес загальний цілого Союзу. Виявом цього взаємного приязного відношення буде вперщу чергу зрозуміння конечости зрівняння в правах і обов'язках союзових усіх без винятку членів, а як довго існуватимуть групи, взаємне респектування групових прав, спертих на почутті рівности й справедливости. Бо не слід забувати, що ніщо так не розбиває єдности як внутрі цілої суспільности, так і в межах одного товариства, як існування нерівности. Автім, в цім шляхетнім краю, на прапорах якого золотими літерами виписані гасла свободи й рівности, який єдиний остався оборонцем цих двох найвищих ідеалів людства, про ці речі є зайвим говорити.

Головну підвалину для цього конечного діла об'єднання великої союзової громади вже поставлено. Конвенція змінила статут, допускаючи не-громадян американських держав до гурта головних радних Союзу. Ця постанова дає змогу зразу злагідити, а з часом може й зовсім скасувати найважніший груповий поділ на старих й нових імігрантів. Перед загалом членства й перед проводом Союзу стоїть обов'язок доложити всіх старань до реалізації цього чи не найважнішого внутрішнього завдання й то не лише з погляду добра УНСоюзу, але цілої української спільноти в Америці. Чотири міжконвенційні роки праці Союзу повинні бути спрямовані на це важливе завдання. А тоді чергова конвенція стане ще могутнішою маніфестацією єдности української спільноти в Америці та суцільности УНСоюзу. Великий, десятками літ випробований в найважчих умовах, патріотизм старої української громади в Америці з одного боку, та прямо органічний гін нових імігрантів знайтися в межах УНСоюзу (вже сьогодні щотретій новий імігрант й щодруга імігрантська родина належить до Союзу! Факт незвичайно інтересний й — зобов'язуючий) й включитися в його національну роботу з другого боку, дають оправдану надію на те, що діло повного об'єднання цих двох, а включаючи тут роджену молодь, трьох груп є зовсім можливим. Досвід минулої конвенції не заперечує цього. Навпаки, він великим голосом переконує, що це є не лише можливим, але є невідхильним, є конечним.

(Дальше буде).

Повість про колгоспи в Тернопільщині

(Докінчення зі стор. 2-гої).

майбутніх колгоспників, що „за два роки будуть колгоспники міліонерами і будуть спати на нікельованих ліжках". Це так на 72 сторінці, але на 99 стороні заявляє, що міліонерами будуть аж за „три чотири роки". Але кілько то „міліонерів — колгоспників" було тоді, в 1940 році, в Україні, де колгоспи існували вже малощо не 20 літ — про те автор повісти нічого не згадує..

Та він не забуває дати рецепту, як стати „заможним колгоспником".

„Для цього потрібно тепер тільки одно — працювати в колгоспі чесно, правильно використовувати трактори і машини, правильно використовувати робочу худобу, правильно обробляти землю та берегти колгоспну власність".

Автор показував такий агітаційний плякат селянам і сам з захоплення думав про нього:

„Дійсно, які справедливі вимоги. Яка дружня батьківська рада — порада".

Та кілька стрічок пізніше сам автор признається, що він до своєї праці в організації колгоспів потребував ще й „чогось героїчного, романтичного". І тут бібліотекарка запропонувала прочитати йому „Підняту цілину" М. Шолохова. Та Лозовий не має ані того таланту, що російський його попередник в оспівуванні колгоспів, ані не може користуватися, як українець, тією волею, якою втішався автор „Тихого Дону", що сотворив епопею з часів громадянської війни. Во український автор під владою совєтів мусить вислуговуватися не тільки комуністичній партії, але мусить ще співати „осанну" російському народові за „дружню раду-пораду".

І Лозовий це робить. За Польщі він закінчив був середню школу садівництва, за першої совєтської окупації був агрономом садівником в Тернопільщині, а тепер його відзначують... і він працює „старшим лаборантом при катедрі української літератури Львівського університету". Одним словом, йде вгору, хоч його повість не зраджує якогось більшого літературного таланту, але зате виказує великий послух начальству, говорить про „магістральні дороги" в майбутнє і обіцяє, що він „не буде замикатися в свій куток улюбленої праці, тільки буде відкривати очі на злобні підшепти" всяких „ворогів народу". А це ж у Совєтів найважливіша справа, це направду широка і гладка магістраля в майбутнє під совєтською владою.

А що українська література, ані наука, на цьому нічого не зискають — тим совєтська російська влада зовсім не турбується. Головне, щоб був слухняним донощиком.

Л. Луців

АМЕРИКА МАЄ СКЛАСТИ ЗАЯВУ ОХОРОНИ ДЛЯ КОРЕЇ

Вашингтон. — Департамент стейту дістав вісті, що комуністична пропаганда робить поступ в Південній Кореї і в сусідніх країнах. Комуністи поширюють вісті, що Злучені Держави мають забратися з Південної Кореї, а це знову залякує некомуністичні елементи. Щоб провірити такі звідомлення, департамент стейту посилає туди Джана Фостера Доллеса, а після його повороту має оголосити запевнення охорони для Кореї.

БРИТАНСЬКИЙ ЦИВІЛЬНИЙ КОМІСАР ДЛЯ АВСТРІЇ

Лондон, 13. червня. — Британський уряд рішив заступити найпізніше до 1-го серпня ц. р. свого військового високого комісаря в Австрії цивільним комісарем. Головнокомандуючий британськими військами в Австрії, що досі був рівночасно високим комісарем, після 1-го серпня вже буде тільки військовим дорадником цивільного комісаря, обов'язки якого виконуватиме сер Геролд Ентоні Кейсія, тепер британський міністер при австрійському уряді.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ МОНАСТИР В КАНАДІ

Заходом Архиепископа Канадійської Української Православної Церкви Мстислава набуто гарну овочеву фарму в Грінсбі, Онтеріо, де засновано скит св. Миколая. Дня 21-го травня відбувся перший український православний відпуст з нагоди посвячення монастирської церкви в скиті св. Миколая. В той день відбулась полева Служба Божа Архиерейська при численній участи духівництва із Канади і ЗДА. Головну проповідь виголосив арх. Мстислав. Підчас Служби знаменито співав хор з Торонто під дириґуванням проф. Д. Березеня.

В 2 год. пополудн і відбулось урочисте відкриття при скиті св. Миколая: 1) в двох кімнатах церковного музею, 2) архітектурного відділу церковного українського будівництва, 3) в третій кімнаті започатковано збірку памяток з визвольних змагань, 4) трапезної та інших забудовань скиту. Були промови визначних американських представників. В кімнаті церковного музею знаходяться неоцінимі вартісні речі, як напр. антімінс з часів Богдана Хмельницького і Івана Мазепи, (видані митрополитом Сильвестром Косовим, Денисом Балабаном, єпископом Й. Шумлянським та ін.); там знаходяться великої вартости памятки з часів визвольних змагань нашого народу в останньому півстолітті. В музею знаходяться старовинні Євангелія, Требники, Катехизм митр. Петра Могили, та ін.

Трапезна надзвичайно мистецько оформлена, вона представляє панораму київських стятинь, тих, що ще стоять, і тих, що їх вже знищили вороги нашого народу москалі і німці. В монастирі є церква, де поставлений іконостас, що був привезений арх. Мстиславом зі скитальщини. Образи до того іконостасу виконали відомі мистці Петро Холодний (мол.) та Петро Андрусів. Монастирську церкву і трапезну малював визначний артист маляр проф. І. Кубарський, що був головним декоратором в київській опері.

По всіх урочистостях відбувся концерт, в якім виступали три хори з Торонто. По співах виступали промовці та складали жертви. Прочан зіхалось поверх 2000, як з Канади, так і з ЗДА.

Заряд монастиря думає приступити до устаткования кімнат для притулку старших віком мужчин.

Гість.

З'їзд славістів Канади в Гемілтоні, Онтеріо

(Вл. кор.) Дня 10-го червня 1950 відбувся в Гемілтоні, Онт., в Університеті МкМестер річний з'їзд Американської Асоціяції Славістів Канади. З'їзд поділявся на дві частини: організаційну й наукову. В обох прийняли активну участь українські вчені в висліді чого на черговий рік обрано головою Асоціяції проф. д-ра В. Кисілевського з Оттавського Університету, а одним з заступників голови проф. д-ра Яр. Рудницького з Манітобського Університету.

В науковій частині відчитано вісім доповідей, у чому 4 доповіді були з-під пера українців, а саме: д-р **В. Кисілевський:** „Слов'янські періодики в Канаді"; д-р **Ю. Геник-Березовський:** „Українські діялекти"; д-р **Яр. Рудницький:** „Слов'янський лінґвістичний атляс Канади"; д. **П. Крат:** „Походження слов'ян".

В часі з'їзду відбулася виставa новітніх славістичних видань, між якими окремо відмічено в доповіді про славістичні публікації в Канаді серію УВАН п. н. „Slavistica".

В цілому з'їзд пройшов з великим успіхом, до чого немало причинилися українські учасники його. Як відомо, спільний з'їзд славістів ЗДА й Канади плянується з кінцем грудня 1950 року в Ню Йорку. Треба думати, що українські вчені візьмуть активну участь і в цьому зїзді й дадуть доказ українського вкладу в загальну славістичну науку на американському континенті.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КОРТИС БЕЙ, МД.

Віче УКК-ту

Заходами Відділу Українського Конґресового Комітету в Кортісбей (Меріленд) відбулося там в неділю 4. червня ц. р. велике віче, на яке прибуло багато українських громадян із Балтімор. Віче відбулося в церковній залі. Заля була переповнена. Відкрив його голова місцевого Відділу УКК п. Шандровський Микола. Місцевий парох о. Ганас Роман провів молитву. Потім прийшов до слова п. В. Мудрий, делеґат Українського Конґресового Комітету. З'ясувавши трагічне положення українського народу на українських землях під большевицькою диктатурою, він зупинився довше на ролі української еміґрації під теперішню пору в боротьбі за визволення. Зокрема присвятив увагу ролі та місії української еміґрації в Америці в ділі українського національно - державного визволення на такому підкладі представив учасникам віча працю і завдання Українського Конґресового Комітету Америки. Накінець візвав учасників до матеріяльної та моральної підтримки УКК-ту.

З черги прийшов до слова о. Ганас Роман, який візвав присутних до сплачування Національного Датку до Українського Народного Фонду. Збірка переведена на квітарі УККту.

Віче закінчилося відспіванням українського національного гимну.

По вічу відбулася нарада із представниками українського громадянства із Балтімор. В нараді взяли участь і деякі члени Управи Кортісбейського відділу УКК. Головною темою наради було заснування філії УКК-ту в Балтімор для цілої Меріленддщини. Досі там нема ні відділу ні філії. На нараді вибрано ініціятивну комісію із сімох балтіморських громадян, яка має завдання в короткому часі в порозумінні з парохом, о. Манковським Василем, заснувати філію УКК-ту в столиці Меріленду. До ініціятивного Комітету ввійшли: інженер Жук Олекса, як голова; п. Камінський Василь, як секретар; п. Щуренко Григорій, як скарбник і пп. Оришкевич Петро, Никула Теодор, Хархаліс Остап, о. Булавка Василь, як члени Комітету. Комітет має підготовити загальні збори філії УКК-ту згідно із вимогами правильника УКК-ту та довести до вибору управи філії УКК-ту в Балтімор.

К. Ч.

СЕЙНТ ПОЛ, МІНН.

У річницю смерти С. Петлюри і полк. Є. Коновальця

24 роки минуло, як серце кожного українця мимихіть завмерло, а злодійська куля кремлівських катів прошила тіло Гол. Отамана Петлюри, Його живою кров'ю обагрила паризький брук. Так — тілом Він упав, але Дух Його, безграничну Волю Його до незалежного буття України — не сила катам знищити, убити. Це — поза межами їх злочинних можливостей. Навпаки: полята святою для нас кров'ю ідея незалежности багатомільйонового народу українського — безмежно поширилась, зросла, змiцніла, дозріла.

Жнива — не за горами!

Це відчуває вже глухий до того світ.

А українці?..

По всіх просторах світу, де лише ступає нога розпорошених дітей України — їх серця б'ються в унісон з тими, що слізьми, потом і кров'ю поливають рідні землі під жахливим пануванням кремлівських катів та їх опричників, особливо ж в знаменні для нас дні.

І на вільних землях Вашинґтона не забувають українці своїх дат історичних. Церковка в Мінеаполіс зібрала 27 травня своїх дітей-українців із Сейнт Пол і Мінеаполіс, щоб молитовно згадати великих синів своїх — С. Петлюру та полковника Євгена Коновальця. Вічна пам'ять — не лише уста співають наші, ще більше серце відчуває, що дійсно в народі нашому для них — вічна пам'ять. Але не тільки пам'ять, а так, як це в піснях, віршах, промовах і споминах підчас скромної святочної академії, що по закінченню панахиди відбулася, міцно акцентувалось, — вічна слава для Них буде!

Це — для мертвих тілом. Для живих — конечним є чин. Наша нечисленна українська громада, на заклик нашого сеніора, проф. Грановського, зложила грошеві датки на гідний пам'ятник Великому Синові Великого Народу — С. Петлюрі.

Віримо, що й інші українські громади подбають, щоб на могилі С. Петлюри повстав великий монумент, який нагадував би нашим і чужим нащадкам про наше трагічне але ж і славне минуле.

В. С-вич.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ГАРТФОРД, КОНН. — Повідомляється членів від. 277, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. червня, в церковній салі на Walnut St., о год. 2-ій попол. Члени, котрі мають залеглі вкладки мають їх вирівнати. Буде звіт делеґатів з Конвенції, бо зайшли деякі зміни щодо часопису „Свободи". Можна буде обезпечувати жінок і мущин до 60. року життя. Маємо також обговорити обширніше про наш Відділовий Пікнік, котрий відбудеться на другий місяць. Тому просимо членів прийти на збори та забрати тікети на Пікнік. — За уряд відділу: Н. Хориат, М. Курдина, С. Федірко, С. Вишньовський.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 2-ій пополудні, в галі церковній на Roosevelt Ave. Просимо всіх членів прийти на збори і вирівнати свої вкладки. Буде звіт делеґата з Конвенції УНС. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, інакше будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів і дітей до УНСоюзу. Від 1-го липня будемо принимати в члени до 60. року життя, жінок і мужчин. — Г. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. „Зоря", від. 69, відбудуться в суботу, 17. червня, о год. 8. ввечір, в клюбі ім. Драгоманова, під ч. 39 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори, а довгуючі члени *вирівнати свої залеглости до Союзу* і Тов. Буде звіт з Конвенції УНС. — М. Ликтей, секр.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Т. Шевченка, від. 84, повідомляє своїх членів, місцевих і позамісцевих що місячні збори відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 4-ій попол., в галі У.Н.Дому під ч. 279 Кінґс Гайвей Вест Савтпорт, Конн. Просимо всіх прийти на час. Будуть на деннім порядку різні справи і звіт делеґата з Конвенції. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Бр. св. Володимира, від. 105, відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 3-ій попол., під ч. 2051 Rowan St. Просимо членів прибути та помогти полагодити головні точки. — С. Слободзян; предс.; М. Мельник, секр. І. Якімець, кас.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Тов. Запорожська Січ, від. 305, повідомляє членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 11:30 зараз по Сл. Божій. Кожний член має вирівнати свої залеглости. Контроля буде здавати справоздання за 6 місяців і буде звіт делеґатів з 22. Конвенції УНС. Прийдіть і приведіть зі собою нових членів. М. Гентош, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестрицтво Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх члениць, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18. червня, в У. Н. Домі, під ч. 214-216 Фултон вул., о год. 3-ій попол. Буде звіт Контрольної Комісії і делеґаток. Є інші важні справи до полагодження, тому просимо прийти. Будуть роздані довіденди. Приєднуйте нових членів і дітей. А. Погранична, предс.; А. Ґенеґа, кас.; А. Гнатюк, секр.

ПОЙҐСТАВН, О. — Тов. ім. О. Басараб, від. 348, повідомляє своїх членів, що піврічні збори, відбудуться в суботу, 17. червня, о год. 7. вечер, в галі церковній, при 526 W. Rayne Ave. На тих зборах буде звіт делеґатки з Конвенції УНС. Проситься всіх членів ласкаво прибути на ці збори. — В. Дубас, пр.; Н. Стахура, кас.; М. Періг, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Піврічні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 3. попол., в галі Укр. Дем. Клюбу, 31-14 — 30 Евню. Просимо всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і члениць прийти конечно, бо маємо важні справи до рішення. Делеґати здадуть звіт з Конвенції У. Н. Союзу. Довгуючих членів проситься вирівнати свій залеглий довг. — М. Ґалан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. І. Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що місячні звичайні збори відбудуться в суботу, 17. червня, о год. 7. вечером, в домі Тов. У. А. Горожан під ч. 847 Норт Френклин вул. Просимо членів прибути на ці збори. Делеґати з 22. Конвенції здадуть звіт, що на Конвенції було і які ухвали зайшли, щоби потім не було нарікань, що члени нічого не знають. Тому просимо прибути і вислухати звіту делеґатів. — С. Чорномаз, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Піврічні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 18. червня в годині 2-ій попол., в церковній галі, на Ґрінвіч Евеню. Просимо всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, прийти точно на час, бо маємо важні справи до полагодження, як рівнож буде звіт делеґата з Конвенції УНС. — В. Карий, предс.; В. Влащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Місячні збори відділу 332, відбудуться в суботу, 17. червня, о год. 8:30 вечером, в У. Н. Домі 10 Colfax St. Проситься всіх членів і члениць прийти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і члениць, що з причини Пікніку піврічні збори відбудуться в неділю, 25. червня, зараз по другій Сл. Божій, в церковній галі 127 Парк вул. Просимо всіх членів прибути бо є важні справи до вирішення а також делеґати здадуть звіт з 22. Конвенції. Нових еміґрантів просимо вписатися до Тов. і УНСоюзу. — П. Воляник, предс.; В. Колесняк, кас.; Р. Голубович, фін. секр.; К. Марущак, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 17. червня, точно о год. 7. вечером. Просимо залягаючих з вкладками членів прийти на ці збори та вирівнати членські довги. — Уряд.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Піврічні збори Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 2-ій *попол.*, в галі де звичайно. Просимо прийти на ці збори бо контрольна комісія здасть звіт за 6 місяців і делеґат здасть звіт з Конвенції і такємо є інші важні справи до полагодження. — С. Патен, пр.; С. Пелехатий, кас.; Г. Тимчій, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 2. попол., в галі церковній. Просимо прийти на збори і вирівнати свої вкладки. Є важні справи до рішення і буде справоздання контрольної комісії. Буде звіт делеґата з Конвенції УНС. — Ф. Саґатий, предс.; М. Колодруб, кас.; Ст. Колодруб, секр.

НЮ КЕНСІНҐТОН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296, повідомляє членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 2:30 попол., в У. Н. Домі. На порядку дня є важні справи. Делеґати здадуть звіт з Конвенції, тому, що ці збори будуть дуже інтересні, просимо всіх членів і члениць до численної участи. — І. Балабан, предс.; М. Земледух, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю 18. червня, точно о год. 2-ій попол, в галі парохіяльній, 803 N. Front St. Просимо членів прийти в час і вислухати справоздання контрольорів за пів року, як рівнож і звіту делеґатів. Просимо довгуючих членів вирівнати свої вкладки до 25-го інакше будуть суспендовані. — Д. Рудакевич, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. — Тов. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, щоби прийшли на збори, які відбудуться в неділю, 18. червня, о 2-ій год., попол., в галі церковній під ч. 47 Hope Ave. Буде звіт делеґата з Конвенції. Просимо прийти на час, щоби скоро перевести *збори*. — М. Табачук, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 18. червня, зараз по Сл. Божій, в галі парохіяльній. Проситься всіх членів прийти на ті збори і заплатити свої залеглости. — Уряд.

ГЕМТРЕМК, МИШ. — Місячні збори Тов. „Згода", від. 20, відбудуть в неділю, 18. червня, в год. 2-ій попол, в Укр. Хаті. Проситься всіх членів прийти на збори бо є багато справ до полагодження. — Н. Крупка, секр.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

* * *

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19543 Коралевич з Низалівських Марію з с. Заставче (Підгайці) від Низалівської Марійки д. Тефіля.

19544 Гайдук Михайла від Гаврилюк Анастазії.

19545 Кривіцьких родину з Карпатської України від Поточного Андрія з с. Середнє (Ужгород).

19546 Микуляк Івана з с. Базар (Чортків) від Івана Близнюка.

19547 Зеліска Пилипа з с. Присівці (Зборів) від Розалії Огнистої.

19548 Мартинюка Івана, або Гриця і Бортника Василя від Михайла Прибильського.

19549 Миронюк з Рибаків Анну з с. Якторів (Перемишляни) від Мудрау Парані.

19550 Барна Теодора з с. Поляни (Кросно) від Стояловської Марії.

19551 Шнабель Вільгельма ур. на Залізн. Станції Гришино (Україна) від Гусак Дмитра.

19552 Чебеняк Івана з с. Кінське (Сянік) від сестри Чебеняк Марії.

19553 Худик Ганю, Марію і Олену з с. Солінка (Ліско) від Евки Худик.

19554 Тітку, з д. Ткач, зам. за американцем від Клапатий Маріяна, сина Меланії із Станиславова.

Голоситися до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 2. червня 1950 р., по довгій і тяжкій недузі померла в 59. році життя

МАРТА БЕРЕСТЕЦЬКА,

довголітна члениця від. 238 УН Союзу. Покійна походила з села Плугів, Україна. Була примірна члениця, довгі роки була головою Союза Українок, від. 44 в Бостоні. Для української справи і помочі свому народові не жаліла нічого. Як добра мати виховала своїх дітей на добрих українців і членів УНСоюзу.

Покійна полишила в смутку мужа Івана, синів: Михайла і Володимира, дві невістки і дві внуки.

Похорон відбувся 8. червня з дому жалоби до української православної церкви в Бостон, Масс., відтак на вічний спочинок на укр. цвинтар, Мавнт Гови, в Матепен, Масс.

В. Й Н.
М. Давискиба, секр.

Дня 19. травня помер по довгій недузі член від. 295 УНСоюзу в Акрон, Огайо

ГРИГОРІЙ МОНЧАК,

проживши 70 років.

Покійний походив з села Млини, пов. Перемишль, Галичина. Пилишив у смутку жену Наталію, два сини, дві дочки і шість внуків.

Похорон відбувся 23. травня з дому жалоби до укр. кат. церкви Сош. св. Духа, а звідси на кат. цвинтар.

Хай земля буде йому пером.

В. Пук, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую Стрийка **СТЕФАНА БАБИЦЬ**, ур. в селі Вистріл, пов. Старий Самбір, Зах. Україна. Перед першою світовою війною приїхав до ЗДА. Хто знав би про місце перебування згаданого прошу писати: **Ivan Babycz 58½ Wanderpool Street, Newark 6, N. J.**

ТАРЗАН, ч. 2365. Джена передчуває лихо.

Не зважаючи про втечу Джени, Тарзан пігнав в сторову табору, щоб випередити Манзена...

...одначе сторож, який збудився і заввважав втечу Джени, кинувся наздогін за нею.

Манзен кипів з люті на згадку, що Тарзан ударемнив його пляни й тому він слідкував стежкою Джени, щоб на ній помститися.

Міжтим Джена кульгала по стежці, яку поклав її чоловік з ловцями. Несподівано її бистре око спостерегло Манзена, як вертався... самий.